

Duchów i strachów była moc. Żywiołak już dziś w Andergrancie

Podziel się:

2018-03-16 14:18:50 (ost. akt: 2018-03-16 14:37:28)

Autor zdjęcia: archiwum prywatne

Wciąż żywy Żywiołak, jeden z najbardziej uznanych zespołów folkowych, wystąpi w piątek 16 marca w olsztyńskim Andergrancie. Rozmawiamy z Robertem Jaworskim, założycielem zespołu.

— **Niemal pół roku temu wydaliście nową płytę „Pieśni Północy”, której fragmenty reprezentujecie w Olsztynie.**

— Jej nazwa to bardzo ładne określenie tego, co chcieliśmy zawrzeć na płycie. Urzekająca jest ta dwoistość języka. Chodzi o geograficzny region Polski i o klimat związany porą dnia. Dnia, a raczej nocy. Duszne kompozycje, demonologia ludowa. Tą płytą chcieliśmy powrócić do naszych pierwocin, nawiązać bardzo mocno do naszych pierwszych produkcji. Ludzie mówią, że nam się to udało.

— **To w większości pieśni zaczerpnięte od naszego chyba najslynniejszego folklorysty i etnografa Oskara Kolberga, który wędrował po XIX-wiecznej Polsce. Na waszej płycie padają słowa niecenzuralne... Faktycznie występują w oryginale czy, dodając je, chcieliście wzmocnić artystyczny przekaz?**

— W „Tomie 39. Pomorze” znaleźliśmy niesamowitą warstwę językową. Okazało się, że słowa, które dziś uważamy za niecenzuralne, kiedyś nie miały takiego statusu. Chcieliśmy pokazać ewolucję języka. Przytoczyliśmy w kilku utworach te stare formy. Nie wycinaliśmy z kontekstu żadnych pojedynczych wyrazów, przedstawiliśmy to jako całość lub też we wkładce do płyty pokazaliśmy źródła tych tekstów. Np. określenie „wandał” to dziś słowo pejoratywne. A etymologia tego słowa wywodzi się od plemienia Wandalów.

— **W „Pieśniach Północy” morze szumi gdzieś tylko w utworze „Po morze”.**

— Poprzednią płytą — „Muzyka psychoaktywnego stolema” — zaczęliśmy naszą wyprawę na północ. Zaczęliśmy od Kaszub, a skończyć chcemy niemalże pod wodą. Taki ciąg kontynuacyjny. Na następnych płytach chcemy sięgnąć po mitologię typowo morską... Chąśnicy, ich bogowie, morskie potwory i inne związane z morzem legendy.

— **Wasza muzyka to strzygi, upiory, dużo w niej śmierci, chaosu, pisków, zgrzytów. Twoja dusza też jest taka mroczna?**

— My jesteśmy przede wszystkim niepokorni. Gdybyśmy mieli w sobie więcej słońca, to ta muzyka przestałaby chyba być autentyczna. Zawsze chciałem pokazać w muzyce folkowej coś innego. Wszyscy pokazywali ten sielski, słoneczny aspekt ludowości. Ja zauważyłem od razu w folklorze tę drugą warstwę. Duchów i strachów była tam przecież moc. Wiele z naszych babć, nie wiedząc nawet, cały czas ukazuje nam tę przedchrześcijańską duchowość, która wtopiła się później w chrześcijaństwo. Jeśli chodzi o śmierć, to zawsze będzie ona wdzięcznym tematem dla artystów. Zawsze dobrze się ją eksploruje. I takim dziwnym trafem znaleźliśmy odniesienie słowa „pomór” w stosunku do Pomorza. Śmiertelny wątek przeplata się przez tę płytę cały czas.

— **Folklor do niedawna kojarzył się z górską muzyką...**

— Góry miały to szczęście, że były w pewnym sensie cywilizacyjnie odizolowane. Dostały niejako szansę zachowania w sobie swoich cech rdzennych. Jedną z najważniejszych jest bez wątpienia muzyka. W górach muzyka miała szansę nie mieszać się w dużym stopniu z innymi wpływami. Stąd jej wyrazistość i wyjątkowość. Na nizinach wszystko się nieco bardziej mieszało. Na szczęście obudziliśmy się na tyle wcześniej, żeby to wszystko ładnie odkurzyć i posegregować. I tak powstał np. warszawski festiwal „Wszystkie mazurki świata”, gdzie starzy muzycanci więcej pokazywani są szerszej publiczności. Organizatorzy postawili sobie za cel pokazanie żywych jeszcze relikwów kultury polskiej. Mamy renesans na poszukiwanie korzeni. Żywiołak zajmuje się tym od dawna, działamy od 2005 roku. Dla wielu byliśmy inspiracją. Pokazaliśmy drogi i „odchwaściliśmy” ścieżki.

 Środa
15

 czwartek
16

 piątek
17

 sobota
18

 niedziela
19

 poniedziałek
20

 wtorek
21

Czarny Pies w Galerii Sowa

15.05.2019

Maj w Planecie 11

02.05.2019 - 31.05.2019

[więcej w kalendarzu...](#)

Najnowsze artykuły

- Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt. „(Re)konstrukcje pedagogiki akademickiej troski, nadzieje, perspektywy”
- VI Międzynarodowy Konkurs Duetów Fortepianowych w Elku
- Noc Muzeum na Polach Grunwaldu
- Magdalena Grzebałkowska spotka się z czytelnikami w Olsztynie
- Maj w Planecie 11

Najpopularniejsze artykuły

- Gdzie na majówkę? Sprawdź nasze propozycje!
- Pokazy motocyklowe i parada ulicami Olsztyna
- Wielka Szama nad jeziorem, czyli dużo dobrego jedzenia i moc atrakcji! REKLAMA
- Majówka w skansenie
- VIII Majówka z łukiem i koniem

copyright © 2001-2019 GRUPA WM Sp. z o. o., 10-364 Olsztyn, ul. Tracka 5

 Masz ciekawą informację o wydarzeniu, którego nie ma na stronie? Wyślij mail na internet@gazetaolsztyńska.pl

 Reklama: tel: 089 539-77-38, e-mail: reklama@orientacja.pl

— **Żywiołak kojarzy się z wilkołakami, żywiołami, naturą, pierwotnymi instynktami.**

— Gdy tę nazwę odkryłem, wydawało mi się, że była typowym neologizmem. Nie wiedziałem, że stoi już za nią historia dużo dalsza niż tylko współczesne słowotwórstwo. Jest ono w użyciu już od XVI wieku, kiedy tego słowa użył Paracelsus, opisując właśnie istoty magiczne.

— **Skrzeble, wity. Kim są główne bohaterki waszych piosenek?**

— Ciężko zawrzeć to w jednym krótkim zadaniu. Zwłaszcza, że wity z każdej części Polski mogą się od siebie różnić. Na każdym koncercie, przed każdym utworem staramy się przybliżyć to, o czym śpiewamy. Mimo że śpiewamy po polsku, mało kto jest w stanie wszystko rozszyfrować. Stara warstwa nazewnicza jest dość egzotyczna. W gwarze chełmińsko-dobrzyńskiej skrzebel to małe dziecko. W gwarze starokaszubskiej skrzeblić oznacza również „łkać”. A potem jeszcze doszukałem się, że była na Kaszubach zabawa w skrzeble, czyli w łapanie żyjątek, które nie istnieją.

ap

Tagi: [Żywiołak](#) [muzyka](#) [koncert](#) [Andergrant](#)

Zobacz także

- [Koncertowy listopad w Andergrancie](#)
- [Żywiołak zawładnie Andergrancem](#)
- [Transsexdisco w rodzimym mieście](#)
- [33 magiczne lata na scenie. Hunter świętuje w Olsztynie](#)
- [TEDE Tourrne w Andergrancie](#)

Podziel się:

Komentarze (0)

[pokaż wszystkie komentarze w serwisie](#)